

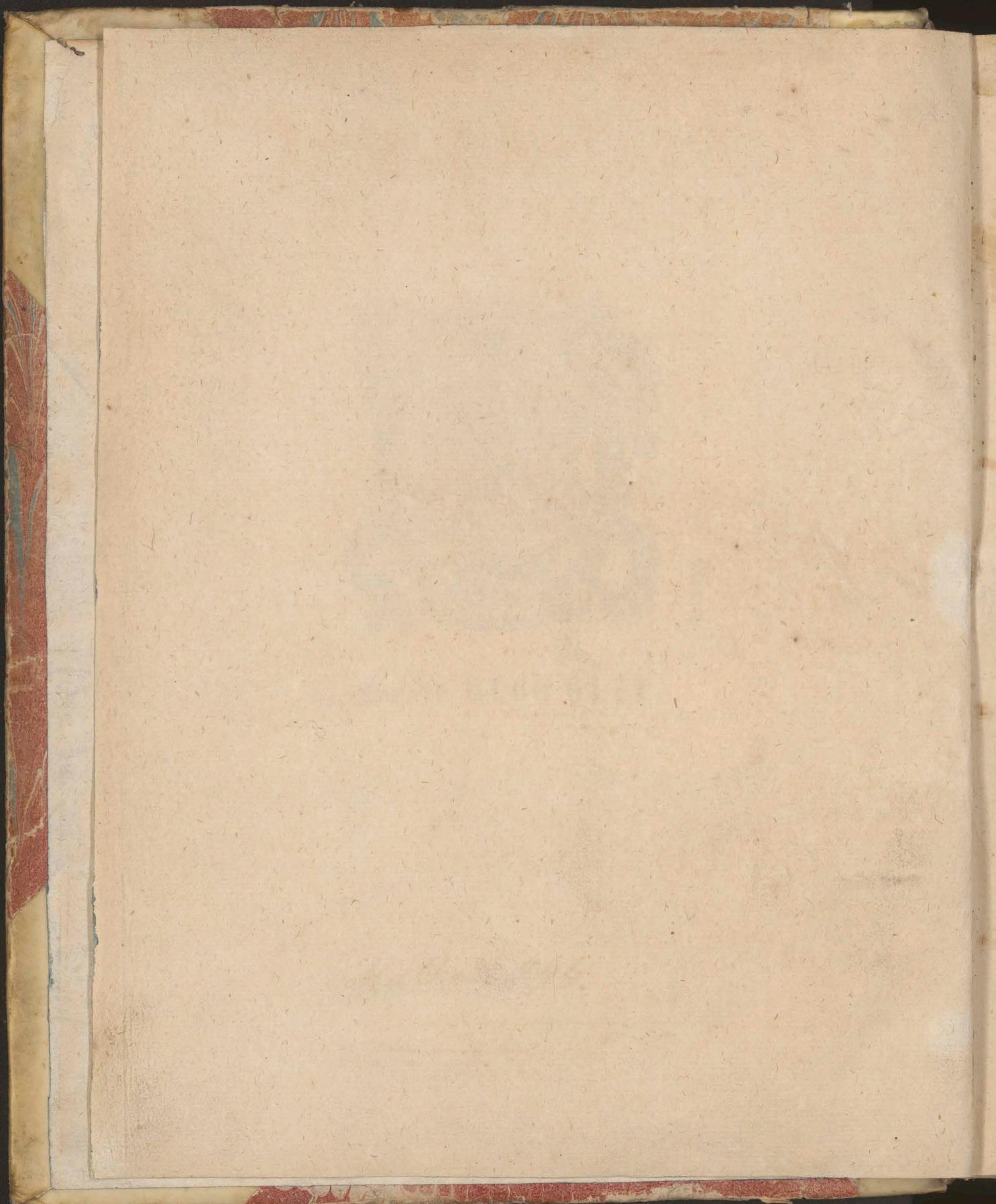

Cimelia 6169-6171

Mathes. 244.

I. 4. 23.

942

LVNÆ DELIQVIVM

AD

Hunc C H R I S T I annum 1599. Ianuarij D. 31.
H.6, M. 11, à M.N. in longitudine 37.45.

Ex

GENERO SI ET MAGNIFICI VIRI
Dn. TYCHONIS BRAHE
HYPOTHESI ET TABVLIS
SVPPVTATVM.

Subiuncta etiam Alphonsina, Purbachiana
& Copernicæa numeratione.

diligentia

M. MELCHIORIS IÖSTELII
Mathematici Professoris P. in alma
Academia VVitebergensi.

V V I T E B E R G Æ

Excusum typis Zachariæ Lehmanni,
ANNO M. D. XCIX.

Mat. 2550

B1XVI

Cim. 6171

DIVINÆ ASTRONOMIÆ STUDIOSIS.

M. Melchior Iöstelius Mathema-
ticus Professor P.
S. D.

ANTA TAMQVE EVL
denti, Divina Astrorum scientia cer-
titudine (ut de antiquitate præstan-
tia & utilitate ejus nunc nihil dicam)
prædicta est, ut per multa secula antè
& retrò abstrusissimos Cœlestium corporum motus
recenseat, attestante ipsa experientia, Cœlum suas ap-
parentias ita exhibere ut fert calculus Astronomi-
cus. Et licet in Planetarum motu fixarumq; situs
quædam etiamnum desiderentur, minuscula tamen
hac sunt & cum prius inventis nullo pacto confe-
renda. Inter omnia autem Cœlestium φαινομένων spe-
ctacula, nulla magis in oculos incurruunt, nulla vali-
dius hominum animos percellunt, nulla plus admiratio-
nis habent, quam Ecliptica Luminarium defecti-
ones, haec enim non saltem Artificum & peritorum
sed & imperitorum adeoq; ipsius rudis vulgi sensibus
obvia sunt, & prædictæ ab Astronomis non modo cer-
tum diem verum etiam horam quam proximè at-

A 2 tingunt

P R A E F A T I O.

tingunt & præfinita fermè quantitate conficiuntur.
Quia ergo plurimorū annorum laudabili consuetudine receptum atq; etiam legibus inclytæ nostræ Academia sancitum est, ut omnium Eclipsium proximè instantium indicationes publicè fiant; feci id hactenus qua licuit diligentia ex Tabulis ad hac usq; tempora in usu habitis. Verum enim vero quæcunq; tandem sequerer Calculum, deprehensem nihilominus est tam ab alijs quam à meipso, Observationem cœlestem nec in tempore nec in phase seu magnitudine per omnia respondere: quod vel proximè elapsi anni Solaris Eclipsis abunde testata est, qua secundū Prutenicum Canonem ab inferiori parte & sesquihora citius obscurationē adire debuit, aliter quam docuit experientia. Quare audito Generosi & Magnifici illius viri Dn. TYCHONIS BRAHEI è Dania in Germaniā adeoq; urbem hanc adventus nuncio; uehementer letatus sum, unicum hujus seculi Astronomie Instauratorem, cuius jamdudū illustris fama multas Europeæ regiones penetravit, coram videre; cuius presentiam Academia nostræ merito congratulor, mihiq; in primis, quod tanti viri familiaritate frui licet, ex qua eximum in hisce artibus profectum me assecutum & adhuc indies assequi, ingenuo & grato animo

P R A E F A T I O.

animo agnosco et profiteor. Ab eodē quoq; ut est erga hac
Studia & de omnibus etiam posteris bene merendi pra-
clarissimo studio propensus, facile impetravi, ut in gra-
tiam Academia & Studiojorum è communicatis meū
liberalissimè suis Operibus, non solū Eclipseos calculum
reliquis usitatis, sed ipsam insuper Lunarem ejus hypo-
thesin, ne novi calculi fundamenta deessent, subiungerē.
Enī igitur hacte ex huīus Astronomorum hoc seculo
facile Principis, Restitutis Tabulis in motu Luminari-
um, Deliquij huīus exactè confectū calculum unacum
ipsius nova Luna hypothesi, qua ejus intricata & ha-
ctenus non satis comperta motiones omnimode salvan-
tur. Tria item ex his ipsis depicta schemata, quorum
primum iuxta Tychonianam dimensionem & calcu-
lum, deliquij huīus typum oculis obijcit. Alterum, ge-
neralem ipsius TYCHONIS mira ingenij sagacitate
& singulari compendio ad inventam Cœlestium circui-
tuum hypotyposin nude representat, unā cum cœli totius
ad medium huīus defectus dispositione. Quantis au-
tem commodis ha hypotheses refert&sint, dici vix potest,
dum Epicyclis non minus quam apud Copernicum
posthabitū, Retrogradationes & Stationes reliquasq;
apparentias Planetarum, quiescente nihilcminus ad
universi Centrum Terra, competenter excusant, & sic

A 3 tam

P R A E F A T I O.

tam absurditates Copernicæas in motu triplici Terra, quam Ptolemaicas circa duplēm Eccentricum discoharentias evitat. Taceo nunc cetera, quæ insingulorum Planetarum, Stellarumq; inerrantium restitutio, resanè diu potius desiderata, quam unquā specata magno studio, diuturno labore, et sumptu incredibili exatlarvit. Tertium, Tychonianam Luna hypothesin, cui Solaris circumscribitur, tempori ipsius Plenilunij Ecliptici adaptatam ostendit, quæ quantū differat cum à veteri Ptolemaica, tūm recentiori Copernicæa, candida & ingeniōsa astimet eruditio: duæ certè diversimoda in hac patent à nullis antea perspecta inqualitatum Lunarium involutiones circulariter explanatae, altera Annua, altera Semimensemtrua, prater orbium & motuum deniò exploratam commensurationem. Huic porrò brevem declaratioñem, & in Triangula cum numerorum competente applicatione resolutionem subieci, quo Demonstrationis Triangularis cum numeris è Tabulis petitis convenientia quæ sanè exquisita est cognoscatur, alijsq; in hoc exemplo in utilissima illa & nunquam satis laudata Triangularum doctrina sese exercendi praebeatur occasio. Postremò ejusdem Ecclipsis supputationem accuratam è tribus alijs consuetis Astronomicis Tabulis apposui, liberalissime nimirum in hac Studia & laudati-

P R A E F A T I O.

datisima memoria Regis Alphonsi, Purbachij, & Copernici sive quod idem est Reinholdi in Tabulis Prutenicis, ut quomodo haec invicem, in primis vero a Tychonica restitutione, adeoque ipso caelo differant, pateret. TYCHONEM enim è decem & octo præteritorum deliquiorum, & alijs huc facientibus observationibus emendatione suam circumspectè extruxisse, Cælum ipsum cum apparentijs suis id satis testabitur: in quem finem quarundam insignium fixarum Altitudines, quas circa præcipua & maximè manifesta Eclipseis hujus secundum TYCHONIANVM calculum tempora obtinebunt annotavimus, idque in hoc nostro Horizonte, cuius Polus diligentissimè aliquot Instrumentorum Tycho-
niorum minime fallibilium exploratione partibus si. M. 52¹ elevatur. Quibus igitur haec studia chara sunt,
poterunt per Quadrantem aliquem idoneum

in hac omnia advertere, & compere
quod tempora Restitutioni Tycho-
niana adamassim congruant.

P.P. VViteberga Ian. 28.

Anno CHRISTI

1599.

INSI

IN SIGNIVM Q VAR VNDAM FIXA

RVM STELLARVM EX ABACO TYCHONIANO

Altitudines, quales iuxta præcipua momenta huins

deliquij secundum calculum Tychonicum hic VVitebergæ

aspe&tabilia evadunt, ut istius restitutio& certitu-

dinem Studio& adhibita instrumentali Obser-

vatione e& promtius experiri queant,

ALTITVDO AD

				initium eclipsis.		initium mora&		mediu& eclipsis		finem mora&
	Longitudo	Latitu. B.	H M	H M	H M	H M	H M	H M	H M	
	0 1 0 1		0 1	0 1	0 1	0 1	0 1	0 1	0 1	
Lucida Lyre	9 44 10 51 47 1/2		41 46	54 19	59 34	64 40				
sup. præc. □ vrsæ mai	9 34 8 49 40		62 43	53 51	50 15	46 47				
inf. præc. □ urſæ mai	13 43 8 45 30		62 24	52 9	47 57	45 57				
sup. seq. □ urſæ mai	25 25 8 51 37		72 28	62 3	57 44	53 31				
inf. seq. □ urſæ mai	24 45 8 47 6	1/2	69 5	57 50	53 18	48 55				
cauda δ	16 3 10 12 18		50 59	46 1	43 38	41 11				
Arcturus.	18 39 11 31 2	1/2							49 1	

CALCV.

CALCVLVS DELIQVII

LVNARIS ANNO CHRISTI 1599. IA-

nuarij D. 30, H. 6, M. 11. am. n. VVitebergæ,

Tabulis Restitutis Magni A-

stronomi.

TYCHONIS BRAHEI.

Tempora Vraniburgi

cuīus Longitudinem autor statuit $36^{\circ} 45'$.

T. mediæ o-o. Ianuarij.

Interpallum corr.

T. veræ o-o. Ianuarij.

Æquatio temporis pro ☽ & ☽ simul, quare
nunc tempora aequalia & apparentia coinci-
dunt.

Dimidia duratio Eclipseos

Initium Eclipseos. Ianuarij

T. incidentiæ.

Initium moræ. Ianuarij

tota mora.

Finis moræ. Ianuar:

Finis Eclipseos. Ianuar.

tota duratio Eclipseos.

D	H	1	11	
30	16	57	9	P. M. æquale.
	1	9	41	a
30	18	6	50	P. M. æq: &
	0	0	0	app.
		1	51	48
30	16	15	2	P. M.
	1	17	39	
30	17	32	41	P. M.
	1	8	18	
30	18	40	59	P. M.
30	19	58	38	P. M.
	3	43	36	

T. apparentia VVitebergæ

quam circiter 4. minutis horæ hactenus Vraniburgo
orientaliorum deprehendimus, ut hinc Longitudo
VVitebergæ sit $37^{\circ} 45'$.

Initium Eclipseos. Ianuar.

Initium moræ.

Medium.

Finis moræ.

Finis Eclipseos.

D	H	1	11	
31	4	19	1	
	5	37		
	6	11		
	6	45		am.n
	8	3		

T. mediæ Opp: Ianuarij.

Vraniburgi à meridie diebus expletis & æ-
qualibus.

B

M. con-

D	H	1	11	
29	16	57	9	

M. Congruentes mediae Opp.

	S	O'	I	II
Apogaeum ☉	5	5	38	19
M. ☉ S.	11	19	41	39
Anomalia ☉	7	14	3	10
Anomalia ☽	11	18	14	27
Latitudo ☽	6	1	7	37
Προσδιαφύγετος ☉	7	27	55	36
Προσδιαφύγετος maj. Epic.	0	56	3	23
Distantia media & vera Opp.	0	31	52	
mediaq; veram precedit.				
V. M. ☽ diurnus	10	59	22	
D H	1	11		
Intervallum proxime	1	9		
T. vera Opp. Ianuarij	29	18	6	46

à meridie Vraniburgi diebus expletis & æ qualibus,

M. M. Congruentes Intervallo

M. ☉ S.

Longitudo ☽ à ☉	35	51
Anomalia ☽	37	53
M. Latitud. ☽	38	21

M. Congruentes veræ Opp.

M. ☉ S.	10	19	41	20
Anomalia ☉	7	14	6	1
Longitudo ☽ à ☉	6	0	35	21
Anomalia ☽	11	18	52	20
M. Latitud: ☽	6	1	45	38
Προσδιφ: ☉	1	27	59	a.
V. L. ☉	21	12	19	22
Longit. ☽ à ☉ dupl.	0	1	10	42
Variatio Centri.			0	59
Equatio anomalia	0	18	51	a.
Scrupula proport:			0	0
Προσδιφ nodorum	2	11		a.
				Anom.

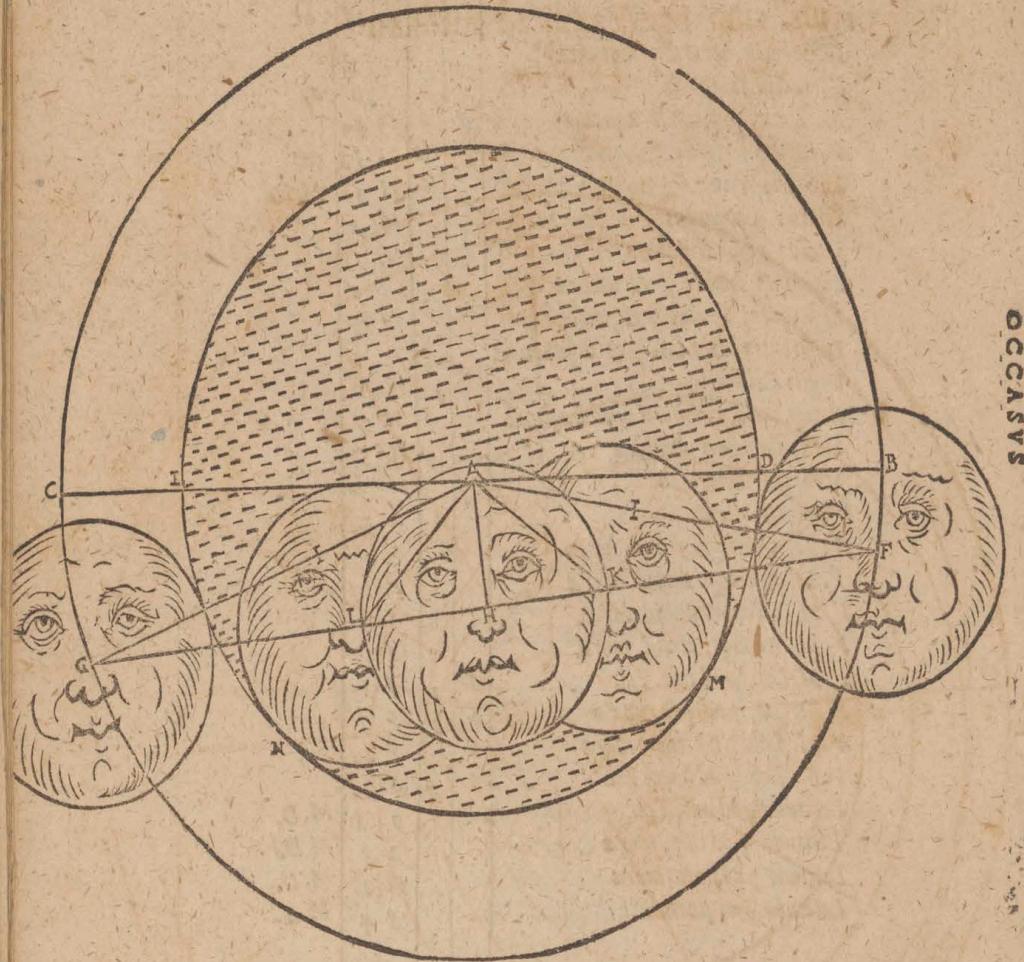
<i>Anom: D coæqu:</i>	<i>S</i>	<i>0</i>	<i>1</i>	<i>11</i>	
<i>Pgo ðæΦ: mai. Epic. primo Corr.</i>	<i>11</i>	<i>19</i>	<i>11</i>	<i>11</i>	
<i>Pgo ðæΦ: mai. Epic. secundo corr.</i>		<i>0</i>	<i>51</i>	<i>36</i>	<i>a.</i>
<i>V. M. D à m. l. O</i>		<i>0</i>	<i>52</i>	<i>35</i>	<i>a.</i>
<i>V. L. D,</i>	<i>6</i>	<i>1</i>	<i>27</i>	<i>55</i>	
<i>Differentia verorum motuum</i>					<i>3</i>
<i>Correctio temporis</i>					<i>6</i>
<i>M. Latit. D secundo æquatus</i>	<i>6</i>	<i>2</i>	<i>40</i>	<i>44</i>	<i>a.</i>
<i>V. L. Ø</i>		<i>18</i>	<i>31</i>	<i>35</i>	33
<i>Latitudo D</i>		<i>0</i>	<i>13</i>	<i>55</i>	<i>M. D.</i>
<i>Semid: D apparenſ</i>					<i>2</i>
<i>Semid: vmbrae æquata</i>					<i>30</i>
<i>Summma semid: D & vmbrae</i>					<i>58</i>
<i>Differentia Semid. D & vmbrae</i>					<i>53</i>
<i>Differentia inter lat. D & diff: Semid.</i>					<i>0</i>
<i>Digitii Ecliptici</i>					<i>20</i>
<i>Scrup. incid. & moræ dimidiæ simul</i>					<i>56</i>
<i>Scrupula moræ dimidiæ</i>					<i>7</i>
<i>Scrupula Incidentiæ</i>					<i>1</i>
<i>V. M. O Horar.</i>					<i>38</i>
<i>V. M. O congr. dimid. durat</i>					<i>0</i>
<i>V. M. O congr. dimid. moræ</i>					<i>51</i>
<i>V. M. D congr. dimid. durat.</i>					<i>7</i>
<i>V. M. D congr. dimid. moræ</i>					<i>15</i>
<i>V. M. Lat. D ad init. Ecl.</i>	<i>6</i>	<i>1</i>	<i>44</i>	<i>54</i>	
<i>V. M. Lat. D ad init. moræ</i>	<i>6</i>	<i>2</i>	<i>25</i>	<i>7</i>	
<i>V. M. Lat. D ad finem moræ</i>	<i>6</i>	<i>2</i>	<i>56</i>	<i>21</i>	
<i>V. M. Lat. D ad finem Ecl.</i>	<i>6</i>	<i>3</i>	<i>36</i>	<i>34</i>	
<i>Latitudo D ad init. Ecl.</i>					<i>9</i>
<i>Latitudo D ad init. moræ</i>					<i>5</i>
<i>Latitudo D ad finem moræ</i>					<i>12</i>
<i>Latitudo D ad finem Ecl.</i>					<i>3</i>
					<i>M. D.</i>
					<i>M. D.</i>
					<i>M. D.</i>
					<i>M. D.</i>
					<i>M. D.</i>

B 2

Typus

TYPVS DELIQVII FUXTA TYCHONIA-
nam dimensionem atq; calculum.

SEPT:

OCCASVS

MERID.

B.C. Elliptica seu via ☽.

F.G. via ☽.

A.F. aggregatum semidiametrorum ☽ &
umbra.

A.H. Latitudo ☽ que mensuratur in
circulo latitudinis ☽ transeunte per
polos circuituum ☽ & per centrum
corporis ☽.

F.H. scrupula incidentie & more dimidia
simul

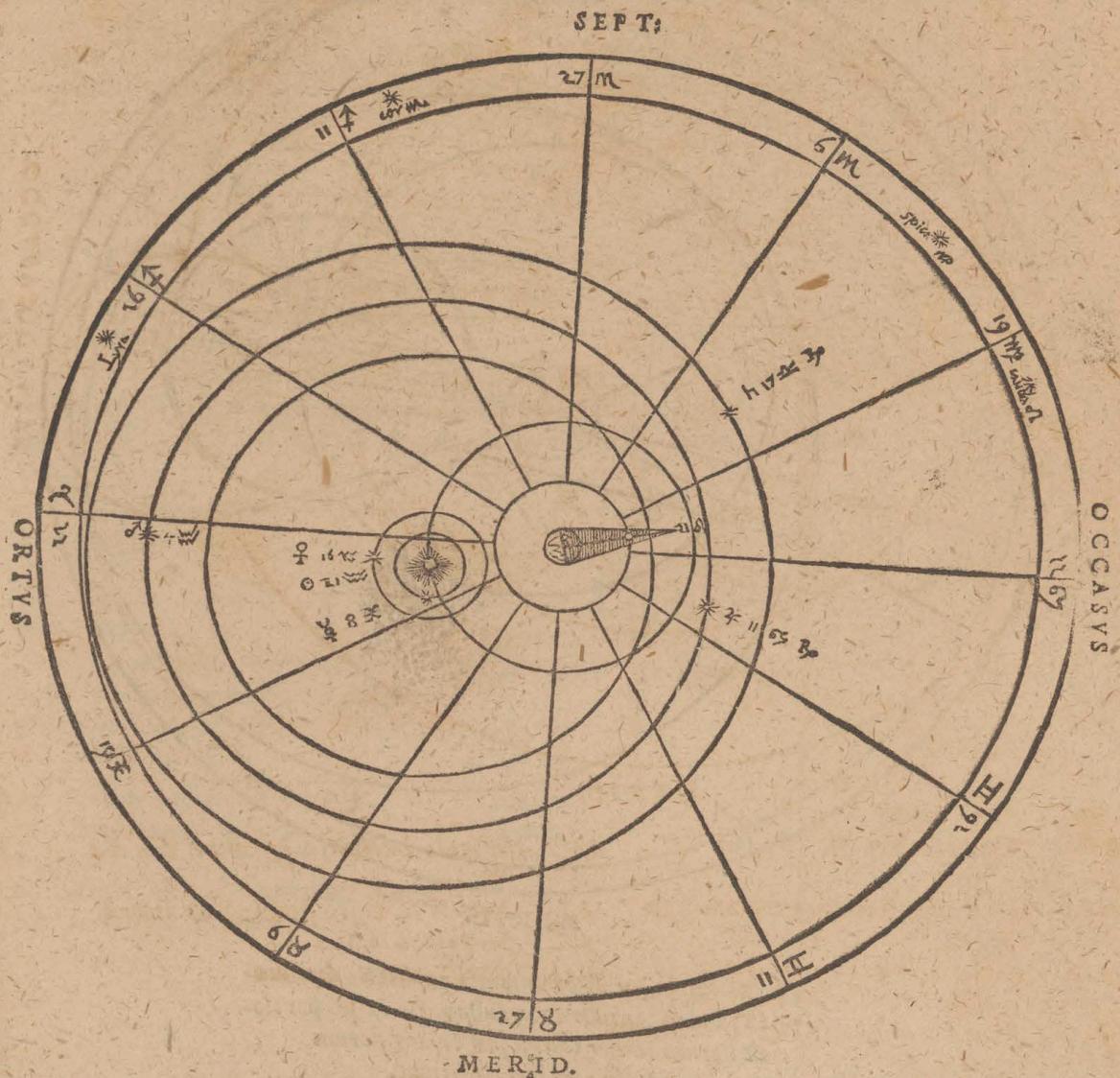
A.I. item A.K. diffra semid: ☽ & umbra

F.K. scrupula incidentie

K.H. scrup. more dimidia

Genera-

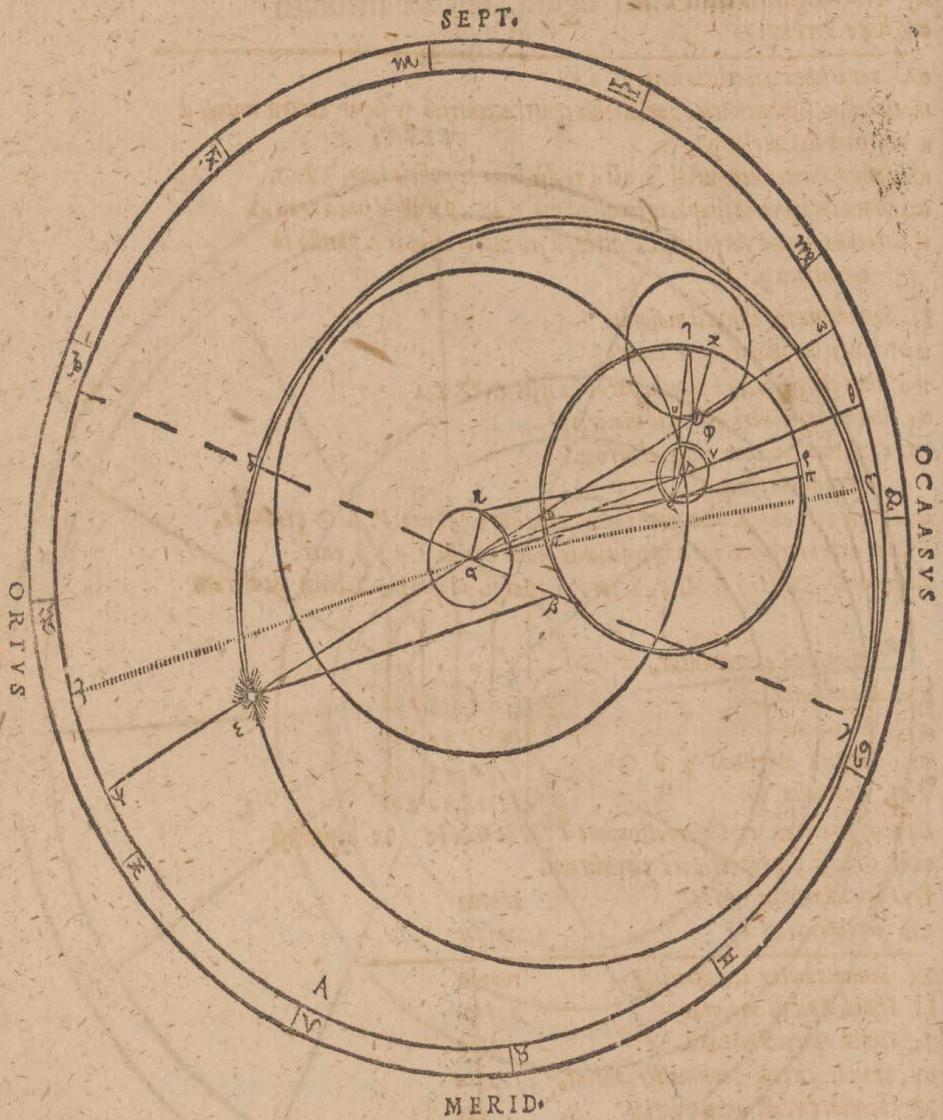
GENERALIS HYPO-
TYPOSIS COELESTIVM CIR-
CVITVVM SECVNDRV M TYCHONEM,
una cum figura cœli ad medium
Eclipsis.

B 3

Tychonis

TYCHONI'S BRAHE
NOVA HYPOTHESIS LVNÆ
quam Solaris ambit, disposita ad me-
dium deliquij.

Sequitur huius diagrammati explicatio in circu-
lis, linceis, angulis & arcibus, & ex propor-
tione horum totius calculi per Triangulorum
doctrinam investigatione.

a. Centrum

a. Centrum mundi.

b. Centrum eccentrici ☉

γδε. eccentricus ☉

γ. apogaeum ☉

βε. linea realis M. ☉ S.

αζ. linea imaginaria M. ☉ S.

αψ. linea veri loci ☉

αλ. vera linea simplicis long. D. à ☉.

ιν. circellus semimenstrua variationis centri eccentrici D super centro mundi ε

κ. centrum Eccentrici D.

κλ. Semidiameter eccentrici D, est q̄ realis linea simplicis long. D à ☉.

αμ. linea imaginaria simplicis longitudinis D, à ☉. parallelā linea realis κλ.

νε. Circellus annuae variationis centri epicycli maioris super λ punto in eccentrico D.

ξγ. Semidiameter epicycli maioris.

ωστ. Epicyclus maior super centro ξ.

πο. linea apogaei veri Epicycli, parallela ipsis κλ. ερ αμ.

αρ. linea apogaei veri Epicycli maioris.

υφ. Epicyclus D minor super centro α.

φ. centrum corporis D.

αω. linea veri loci D, quæ nunc eadem est cum αψ linea V. L. ☉ producta.

Datur autem tempus veræ Oppositionis Anno Christi. I 5 9 9. curr.

Innuarij D. 30, H. 18, M. 6, S. 39. Vraniburgi, ad quod ē Tabulis mediorum

motuum excerpuntur.

αγ. Apogaeum ☉.

αγγ. M. ☉ S.

ζγμ. Simplex longitudo D à ☉.

ωστ. Anomalia D

S	0	1	11
3	5	38	19
10	19	44	20
6	0	35	21
11	18	52	20

Dantur præterea ex Observationibus TYCHONIS in hypothesis
cum ☉ tūm D proportiones circulorum.

βγ. Semidiametetur ☉ 100000

αβ. eccentricitas ☉ 3584

λκ. Semidiameter eccentrici D. 100000

ξτ. Semid. Epicyli maioris 11000

τυ. Semid. epicycli minoris 2200

κκ. Semid. circelli Semimenstr: variat. 1320

Δξ. Semid. circalli annuae variat. 320

Ex his

¶. Semidiameter Epicycli maioris	1100.
¶. Semidiameter Epicycli minoris.	2200.
¶. Semed. circelli Semimēstr: variat.	320.
Ex his datis, deinceps reliquorum motionum arcus &	
προσθαφθεται, & vera loca luminarium per triangula investigantur.	0 1 11
γδε Anomalia ○	224 6 I
In Triangulo ergo αβ. nota sunt	
αβ. eccentricitas ○	3584
βε. Semidiameter eccentrici ○	100000

βε. angulus.

Inquiritur

αεβ. vel λεξ aequatio ○	1
αγψ. V. M. ○	10 21 12 18

S	0	1	11
	44	6	1

m. item uero dupla longitud D a ○	1
vξ. dist. m. l. ○ ab initio Ζ	100 44 20

vξ. dist. m. l. ○ ab initio Ζ	100 44 20

In triangulo igitur αλι dantur.

αλ. Semidiameter circuli Semimēstr: variationis	320
αλ. Semidiameter eccentrici D.	100000

αλ. dupla longit. D a ○	10 10 42

0	1	11
1	10	42

Inquiruntur.

αλι. vel λαμ. variat. centri	56

αλ.

Rursus in triangulo λαξ dantur	101320

αλ. iam inventa.

101320	320

λαξ. Semid. Circ. ann. variat.	0
λαξ.	10 44 20

Inquiruntur.

λαξ. aequatio annua	0
λαξ.	3 41 M.

101019	

NB. Aequationes annuae variationis autor Tabulis προσθαφθεται non inseruit, sed eas in peculiarem Tabellam aequationis D pro correctione temporis concedit, cui simul & aequationes dierum naturalium ratione ○ admixtae sunt, quod in communibus supputationibus una eademq; opera tempus pro D motu aequetur. Et quia aequatio ista annua 4. minutorum feret, cui in tempore respondent 8. minuta unius horae circiter, est minuenda; dierum vero naturalium aequatio ad idem tempus reperitur itidem 8. minutorum addenda, idcirco nunc duas istae aequationes se invicem tollunt, adeoque in superiori calculo aequatio temporis nulla est.

λαξ.

$\lambda\alpha\mu.$ variatio centri.

$\lambda\alpha\xi.$ aequatio annua.

$\xi\alpha\mu.$ vel $\xi\pi.$ aequatio apogei. Epicycli maioris.

N.B. Ut divarications linearum in tam angusto diagrammate oculis dignosci possent, arcus in iusto maior fuit assumendus, binc $\alpha\mu.$ linea imaginaria Simplicis long. D. a. O. cecidit extra angulum $\lambda\alpha\xi$, cum intra eundem cadere debuisse, quod monendum duxi, alias enim nihil inversi habet.

In Triangulo $\gamma\epsilon\phi$ dantur

$\xi\tau.$ Semidiameter majoris Epicycli.

$\tau\phi.$ Semidiameter minoris Epicycli

$\xi\tau\phi$ dupla longitudo D. O.

Inquirantur

$\tau\epsilon\phi.$ Aequatio minoris Epicycli

$\xi\phi.$

$\sigma\epsilon\sigma.$

$\tau\epsilon\phi.$

$\xi\pi.$ una cum $\tau\chi.$ Aequatio anomaliae.

Hac cum admixtam iam habeat aequationem $\lambda\alpha\xi$, discrepat a superiori e tabulis eruta $\circ 1^{\prime} 3^{\prime\prime} 5^{\prime\prime}$, nam in Tabula $\pi\sigma\sigma\lambda\alpha\phi\alpha\gamma\epsilon\sigma\sigma\epsilon\sigma$ D. ut supra dictum est, removetur circellus annuis, et tunc aequatio maioris Epicycli $\xi\pi$ semper aequalis est variationi annua alio, qua cum aequatione minoris Epicycli $\tau\epsilon\phi$, aequationem Anomaliae D. in Tabulis scriptam constituit.

$\pi\sigma\gamma.$ Anomalia D.

$\xi\pi.$ $\tau\chi.$ Aequatio Anomaliae

$\tau\chi.$ Anomalia D. coaequata.

$\sigma\pi\sigma.$

$\chi\epsilon\sigma.$ angulis.

Demum in Triangulo $\xi\alpha\phi.$ dantur

$\alpha\xi.$

$\xi\phi.$

$\alpha\epsilon\phi.$

Inquirantur

$\xi\alpha\phi.$ προσδιαφ. maioris Epicyc. primo aequata αφ. distantia D. à Terra in partibus Semid. Eccentrici.

ωθ. προσδιαφ. maioris Epicycli primo aequata αμ. Variatio Centri.

μω. προσδιαφ. maioris Epicycli secundo aequata

ζγμ. Simplex longitudo. D. a. O.

ζμω. Verus motus D. a. m. h. O.

Αγω. Motus O. S.

Αγω. V. M. D.

1	11	
0	56	a
3	41	M.
2	45	a

11000		
2200	0	11
	1	10
	42	
8800	0	17
	40	a

11		
2	45	a
	17	40
	a	
20	25	a

101010		
8800	0	11
	159	12
	45	
109680	0	51
		33
		a

S	0	1	11
	0	51	38
	0	0	16
			a
6	0	52	34
	0	3	21
6	1	27	55
10	19	44	20
4	21	12	15

Caterum

CAETERUM cum distaneia Δ , a Terra prius inventa sit ap 1090 80 qualium
Semidiameter Eccentrici est 100000, & ex observationibus TYCHONIS Δ
Apogea in plenilunij distet a Centro Terra partibus ipsam 110120, quibus respon-
dere deprehendit Semidiametros Terra $65\frac{1}{2}$. patet quod tempore Eclipseos, Δ a Cen-
tro terra distabit $64\frac{5}{6}$. Semidiametris proxime.

2. CALCULVS EIVSDEM ECLIPSEOS
Lunaris ex antiquis Tabulis Regis ALPHONSI.
Anno 1599. Ianuarij D. 30. H. P.M.
VVitebergæ.

Tempora Toleti,

cuius veram longitudinem sic colligo.
Ex Blanchini tabulis longitudine Alexandriae est

Toleti

0	1	7	
31	2	0	
1	1	0	

ab occidente
habitato.

differentia meridianorum

40 20

Ex Ptolemaeo Longitudo Alexandriae est

60 30

correcta Longitudo Toleti.

20 10

CETERUM cum aequatio temporis in canone poste-
riori equationis dierum pag. 6. tabularum pruteni-
carum nulla est, erunt tempora hic annotata simul
æqualia & apparentia.

T. mediae \circ Ianuarij.

30 15 42 53 P.M.

Intervallum.

1 35 7 a

T. Veræ \circ Ianuar.

30 17 18 0 P.M.

T. dimidiæ durationis.

1 50 35

Initium Eclipseis Ianuarij.

30 15 27 25 P.M.

T. incidentiae

1 9 16

Initium mordæ. Ian.

30 16 36 41 P.M.

Mora tota,

1 22 38

Finis Eclipseis Ian.

30 17 59 19 P.M.

Finis Eclipseis Ian.

30 19 8 35 P.M.

Tota duratio.

3 41 10

Tempora apparentia VVitebergæ,

huius longitudine in praecedenti calcu, assumta est

$37^{\circ} 45'$, estque, differentia meridiani $17^{\circ} 35'$ vel

$H 1^{\circ} 20''$ a.

D H 1 11

Initium Eclipseis. Ian.

31 4 37 45

Initium mordæ

5 47 1

Medium.

6 28 20

Finis mordæ

7 9 39

Finis Eclipseos

8 18 55

T. mediae \circ , Ianuarij

D 1 11

Toleti diebus æquibus.

30 39 17 11

M. Con.

M. Congruentes mediæ.

M. M. ○

Aux ○

Argumentum ○

AEquatio ○ is

V. L. ○

Argumentum △

AE quarto △

V. L. △

Longitudo ○ is

$\frac{1}{12}$
Argt. △ æquatum

V. M. Hor. ○

V. M. Hor. △

Superatio △ in 1 hora

Intervallo

T. Verae

Toleti diebus æqualibus. Ianuar.

M. Congr. veræ

M. M. ○,

Argt. ○

AEquatio ○

V. L. ○

M. M. △

Centrum △

AEquatio centri

Scr. proport.

Argumentum △æ

Argumentum △ æquatum

æquat. argum. absolv.

V. L. △æ

differentia verorum motuum

Argument. Latitudinis △.

Argt. latitudinis △ æquat.

Latitude △ ad med. ecl.

Semidiameter △

Semidiameter umbrae

correctio umbrae

Semid. umbrae æquata.

Aggr. Semid. △ & umbra

dgit. ecliptici

Minuta casus

ia	o	1	11	
5	19	48	45	
1	32	3	41	
3	47	45	4	a
	1	38	34	a
21	27	19		≡
5	48	15	13	
0	55	30	a	
30	44	15	8	≡
0	43	4		
0	3	35		
5	48	38	12	
	2	31		
30	22			
	27	50		
H	1	11		
	1	35	7	
D	1	11	11	
30	43	15	0	
12	0	1	11	
5	19	12	39	
3	47	48	58	
	1	38	40	a
21	31	19		≡
2	20	1	0	
0	1	50	42	
		14	30	a
		0	0	
5	49	7	0	
5	49	21	30	
	0	50	12	a
21	31	19	8	≡
3	1	46	12	
S	0	1	11	
6	2	35	31	
	13	37	M. D.	
	14	32		
	37	48		
	0	46	M.	
	37	2		
	51	34		
16	0			
	8	2	8	

minus

minuta moræ dimid.	S	0	1	11
V. M. D. congr. dimid. durat		19	10	
V. M. latit: D ad init.		55	56	
V. M. latit: D ad finem	6	1	40	35
Latitudo D ad init.	6	3	35	27
Latitudo D ad finem		8	5	M.D.
		38	26	M.D.

3. IDEM DEFECTVS LVNÆ E TABVLIS
ECLIPSIVM PVRBACHII. ANNO CHRISTI.
1599. Ianuarij D. 31, H. 6, M. 24. à m. n. VVitebergæ.

Tempora Viennæ Cuius veram longitudinem sic colligo.

E proximo praecedenti calculo Alphonsi inventa fuit longitudine Toleti $20^{\circ} 10'$: differ-
entia vero Epocharum M.M. D è tabulis Alphonsi & Purbachii est $0^{\circ} 11' 11''$, quæ in
tempore efficit, H. 15. Min: 20, sine $20^{\circ} 0$, quibus vienna Toleti est orientalior, est
itaq; correcta Longitudo viennæ $20^{\circ} 10'$.

Tempus Mediae Oppositionis, Ianuarij	D	H	I	II	P. M. æquale
Intervallum correctum	30	18	2	51	
Æquatio temporis		1	50	35	a
T. vera Oppositionis, Ianuarij	30	18	33	27	P. M. æquale &
T. dimidiæ durationis		1	49	59	apparens
Initium Eclip-sis Ianuarij	30	19	4	28	P. M.
T. incidentiæ		1	12	3	
Initium moræ	30	17	55	31	P. M.
Tota mora		1	15	52	
Finis moræ	30	19	11	23	P. M.
Finis Eclip-sis	30	20	23	26	P. M.
Tota duratio Eclip-sis		3	39	58	

T. apparentia VVitebergæ

Cuius longitudine ut prius

Assumitur $20^{\circ} 45'$, unde differt meridianorum.

	D	H	I	II	M.
Initium Eclip-sis Ianuar.			9	40	M.
Initium moræ	31	4	3	48	
Medium Eclip-sis		5	45	55	
Finis moræ		6	23	47	à m. n.
Finis Eclip-sis		7	1	43	
M; Congruentes Mediæ Oppositioni		8	13	50	

M. M. O.

M. M. O.
 M. M. D
 Argumentum Medium D
 Aux O
 Argumentum O
 Intervallum

M. M. Congruentes intervallo.

M. M. O
 M. M. D
 M. Argumentum D

M.M. Congr: veræ oppositioni

M. M. O
 M. M. D
 Argumentum Medium D
 Argumentum O
 Equatio O.
 V. L. O
 Centrum D
 Equatio centri
 Scrupula proportionalia
 Argumentum D verum
 Equatio Argumenti coæquata
 V. L. D
 Differentia verorum mot.
 Correctio Temporis
 T. veræ Oppositionis torr. Ianuar.
 Vienne in Tempore æquali, quod
 simul iam est apparens
 Argumentum Latitudinis D coæquat.
 Latitudo D ad Medium Eclps.

Reliquum Calculi

Digiæ Ecliptici
 Tempus casus
 T. dimidiae moræ
 T. casus & dimidia moræ
 Argumentum latitudinis D ad init.
 Argum. Latitudinis D ad finem
 Latitudo D ad initium
 Latitudo D ad finem
 Semidiametrum D visualis
 Semidiameter umbræ
 Variatio umbræ
 Semid. umbræ coæquata
 Aggregatum semidiametro-
 rum D & umbræ

	S	O	I	II
	10	19	45	44
	4	19	48	44
	11	18	45	43
	3	2	3	45
	7	17	44	59
	1	30	49	
			1	11
			3	43
			49	51
			49	27
		5		
			0	1
			19	27
	10	19	52	27
	4	20	38	35
	11	19	4	40
	7	17	48	42
		1	38	40 a
	10	21	31	13
	11	23	27	44
			14	13 M.
			0	0
	11	18	50	27
			52	45
	4	21	31	29
			7	
				14 M.
D H				
	30	18	33	27 PM.
	6	2	52	37
			15	2 M. D.
	15			
H		14	2	
	1	12	3	
	1	37	55	
	1	49	59	
S G	10	1	58	15
	6	3	46	39
			10	18 M. D.
			14	32 M. D.
			14	42
			37	48
				56
			37	2
			51	44
DEF				

DEFECTVS LVNÆ IVXTA CANONES

Pruenicos Anno CHRISTI 1599. Ianuarij D. 31, H. 5,
M. 50, à m. n. VVitebergæ.

Tempora in Regiomonte Borussiæ æqualia.

Huius longitudo secundum Reinholdum est $46^{\circ}45'$

	D	H	1	II	
Tempus Mediae Oppositionis Ianuarij	30	17	32	15	P. M.
Intervallum correctum				35	28 a.
Tempus vera Oppositionis Ianuarij	30	18	5	41	P. M.
AEquatio			7	51	M.

Tempora ibidem apparentia.

	D	H	1	II	
Initium Eclipseos Ianuarij	30	15	58	28	P. M.
Tempus incidentie			1	11	5
Initium moræ Ianuarij	30	17	9	3	P. M.
Tempus more dimidie			45	17	
Medium Eclipseos Ianuarij	30	17	57	50	P. M.
Finis moræ Ianuarij	30	18	46	6	P. M.
Finis Eclipseos Ianuarij	30	19	57	11	P. M.
Tota mora in umbra			1	56	33
Tota duratio Eclipseos			3	58	44

T. apparentia Defectus Vvitebergæ

Cuius longitudo è tabulis prutenicis est
 $46^{\circ}45'$, verum eam ut autem assumimus $46^{\circ}45'$,
 fitq; diffra meridianorum $5^{\circ}30' M.$

	D	H	1	II	
Initium Eclipseos Ianuarij	31	3	22	28	
Initium moræ		4	33	33	
Medium Eclipseos		5	21	50	A. M. N.
Finis more		6	10	6	
Finis Eclipseos		7	21	11	

Tempus Mediae oppositionis in Regiomonte Borussiæ die bus æqualibus & expletis.

M. Congruen. Mediæ oppositioni,

Præcessio AEquinoctiorum Simpl.	I	0	1	11	
Anomalia AEquinoctiorum Simpl.	0	27	23	2	
M. O. S.	2	54	19	20	
Anomalia O Annua	4	51	14	9	
Longitudo D à O	3	39	2	46	
Anomalia D	3	0	0	0	
M. Latitudinis D	5	47	35	31	
	1	30	51	42	fict eclipsis circa Q

Ego dixi

$\pi\delta\sigma\delta\alpha\phi\delta\sigma\iota\circ$	$30^{\text{h}} 17^{\text{m}} 27^{\text{s}}$
Scrupula proportionalia	20
Anamalia \circ coæquata	3 39 52 57
$\pi\delta\sigma\delta\alpha\phi\delta\sigma\iota\circ$ oris	1 12 44 4
Excessus	22 11
P. P.	3 43
$\pi\delta\sigma\delta\alpha\phi.$ Orbis absoluta	1 12 48 4
$\pi\delta\sigma\delta\alpha\phi.$ primi Epic. absol.	57 6 2
Arcus quo Δ præcedit \circ	15 42
Estq; tempus verae oppositionis	posterior tempore
Erectio Δ sub Hora 1	26 37
V. M. Hor. Δ à M. L. \circ	26 37
Differentia Erectionum	10 55
P. P.	39 24
Intervallo media & verae Opp:	35 24 4
T. verae Oppositionis in Regiomonte Borussiae	D i H
dibus & qualibus & expletis, Ianuar.	30 6 5 37
M. motus congruentes intervallo	a m. no
M. \circ S.	1 27
Anomali \circ	1 27
Longit. Δ à \circ	17 59
Anomal. Δ	19 16
Latitudinis Δ	19 31
M. motus ad veram oppositionem.	
M. \circ S.	12 0 1 11
Anomal. \circ Ann.	4 51 16 7
Longit. Δ à \circ	3 39 4 13
Anomal. Δ	3 0 17 59
M. Latitudinis Δ	5 48 14 47
$\pi\delta\sigma\delta\alpha\phi\delta\sigma\iota\circ$ Orbis Canti	1 31 1 1 2
Scrupule prop.	50 11 4
Anamalia \circ Coæquata	1 0
$\pi\delta\sigma\delta\alpha\phi\delta\sigma\iota\circ$ Orbis	3 39 54 24
Excessus	1 12 46
P. P. Congr.	3 21 2
$\pi\delta\sigma\delta\alpha\phi\delta\sigma\iota\circ$ Orbis absoluta	4
Longitudo Δ à \circ dupla	1 12 50
$\pi\delta\sigma\delta\alpha\phi\delta\sigma\iota\circ$ secundi Epic.	0 0 35 57
Scrupula proportionalia	9 53
Anomalia Δ coæquata	0 0
$\pi\delta\sigma\delta\alpha\phi\delta\sigma\iota\circ$ primi Epic.	5 48 24 40
P. P. Congr.	5 4 49 0
$\pi\delta\sigma\delta\alpha\phi\delta\sigma\iota\circ$	

S	H	I	II
		54	49 46
5	48	38	41
		14	3 M.
0	28	4	28
4	52	28	57
5	20	33	25 22
3	1	12	48
1	52	28	55
2	20	33	23 Ω
			2
			4
D	H		
30	6	5	41 4 m. n. in Regio.

T. veræ Oppos. Corredum Ianuar.
monte Borusia diebus equalib. & ex-
pletis. MG temp. Differunt temp. V. M.
Aequatio per motus compositos inventa

D	H		
30	5	57	50 4 m. n. in Regio.

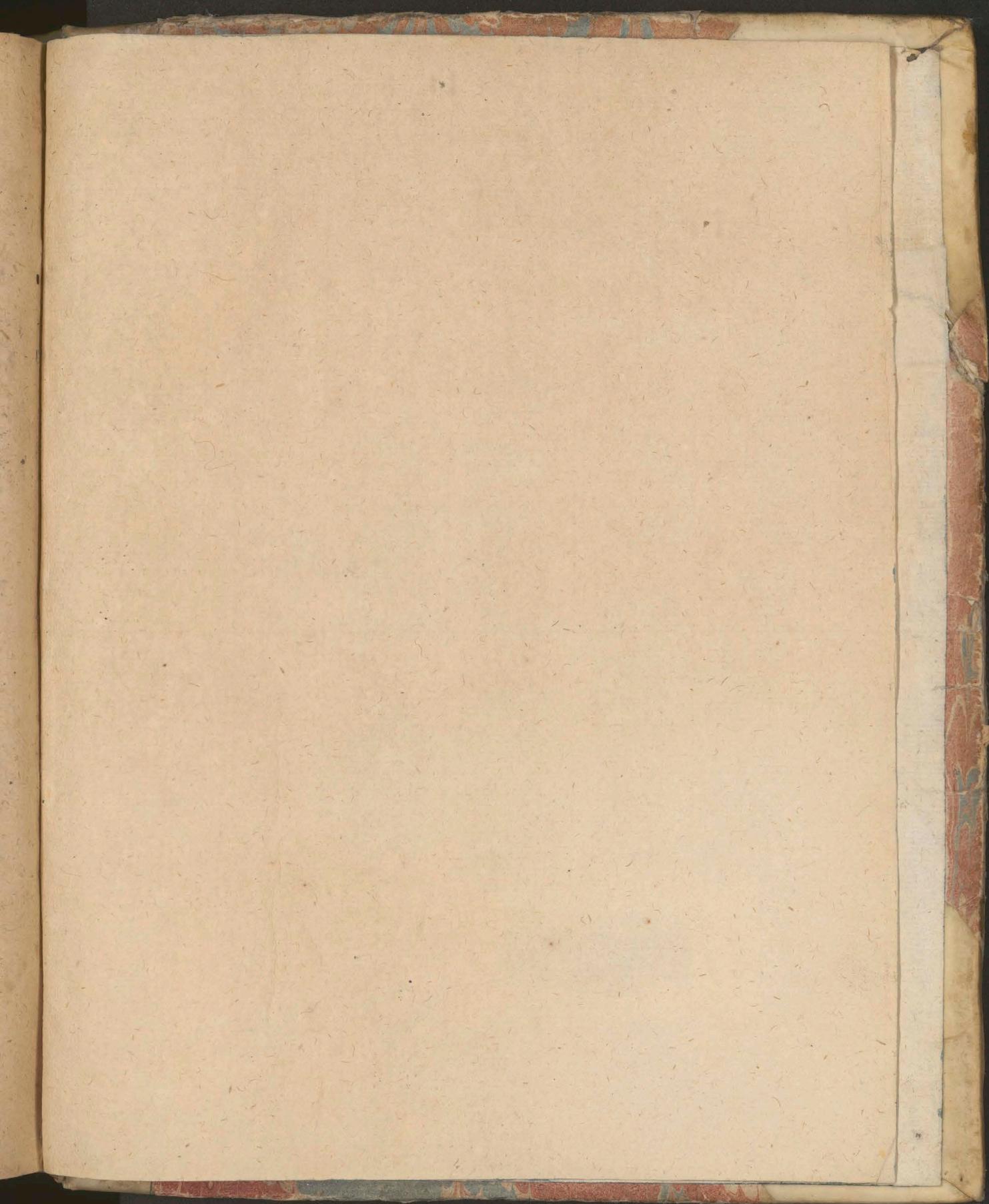
Tempus apparenz veræ Oppositionis Ianuarij
monte Borusia diebus expletis

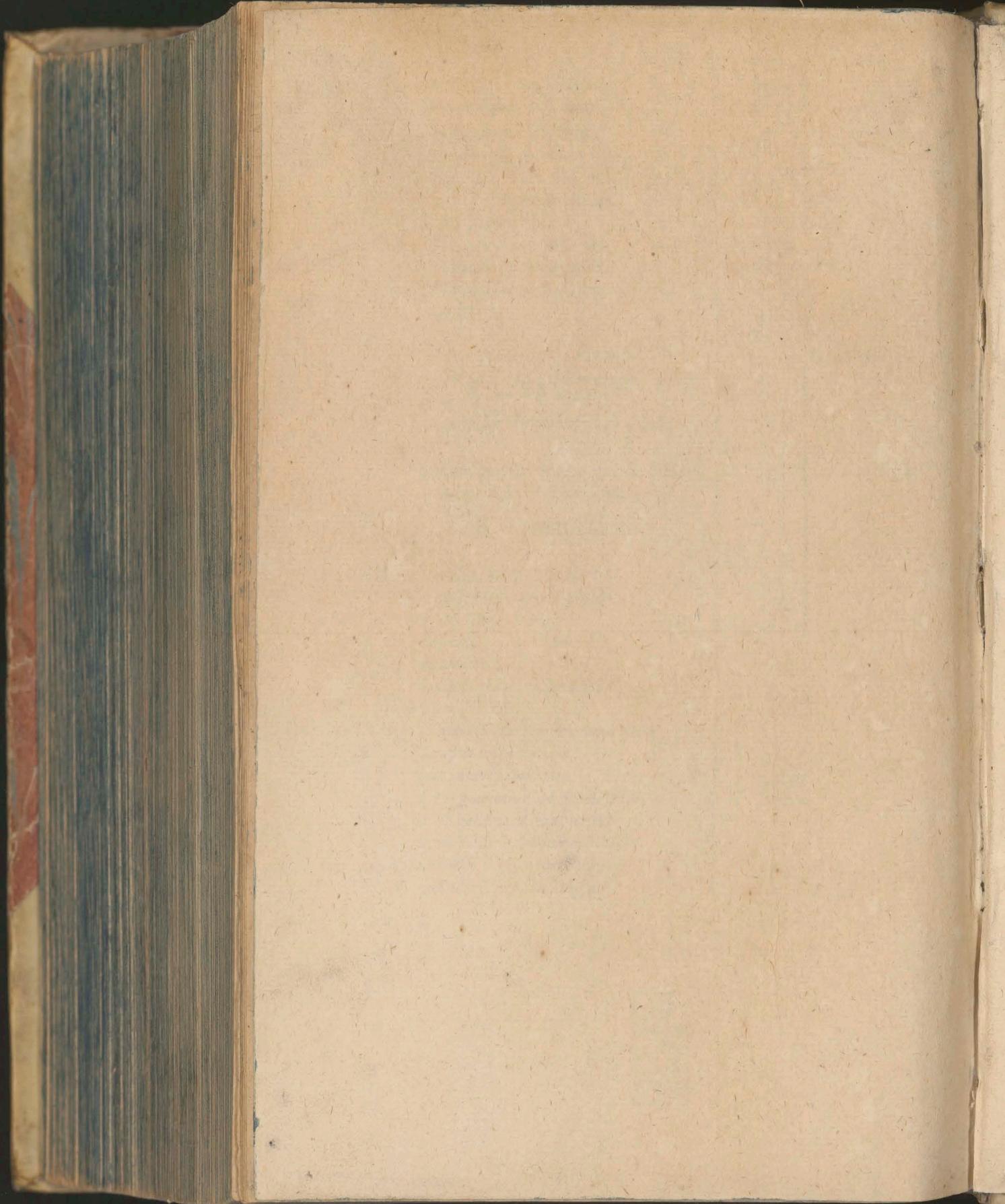
Reliquum Calculi.

S	O	I	II
		15	1
		39	53
V. M. Latitudinis Δ	3	2	6 1
Latitudo Δ ad medium Eclips.			10 59
Summa Semidi. Δ . & Vmbræ			54 6
Scrupula reliqua de summa Semid. & Diam. Δ .			43 7
Digiti Ecliptici.			17 13 46
Scrupula Incid. & moræ dimid. simul			52 57
V. M. Δ horæ. Vm. Oft. Δ horæ.			21 25
Vm. Digr. Diam. Δ horæ.			31 32
Sola scrupula Incidentia			57 59
V. M. Δ . ab æquin. ad dimid. durat.	3	1	8 2
V. M. Latitudinis Δ . ad initium	3	3	4 0
V. M. Latit. Δ . ad finem Eclipsis			5 56 M. D.
Latitudo Δ ad initium Eclipsis			16 2 M. D.
Latitudo Δ ad finem Eclipsis			

F I N I S.

Biblioteka Jagiellońska

stdr0034506

